

แนวทางการแก้ปัญหาสังคมโซเชียลเชิงพุทธ

Guidelines for Solving social problems by Buddhist.

สถาพร กันธิยะ

ผู้จัดการร้าน The Forest Art & Garden Gallery

บทคัดย่อ

การพัฒนาของไทยนั้นกำลังจะก้าวเข้าสู่ยุค 4.0 หรือยุคแห่งการพัฒนาด้านนวัตกรรมนั่นเอง ไม่ว่าจะเป็นในด้านของการพัฒนานวัตกรรมในด้านการเกษตร การผลิตในส่วนภาคอุตสาหกรรม แต่ยังคงรวมถึงการพัฒนาในด้านของสังคมอีกด้วย ซึ่ง ณ ตอนนี้องค์กรที่ใหญ่ที่สุด กว้างที่สุด และไร้พรมแดนที่สุดก็คือ สังคมออนไลน์หรือที่เรียกกันว่าโลกโซเชียลนั่นเอง แต่ในความเจริญ ก็ยังมีกลุ่มคนที่คอยฉวยโอกาสหาผลประโยชน์จากคนที่ไม่รู้หรือปรับตัวไม่ทันตามยุคสมัยที่พัฒนาโดยการหลอกลวง ฉ้อโกง ด้วยวิธีต่างๆ หรือมีกลุ่มคนบางกลุ่มที่อ้างในเรื่องของความเสรีภาพในโลกโซเชียลกระทำการที่เป็นสิ่งลามกอนาจารเผยแพร่ต่อสาธารณะชนซึ่งประชากรในกลุ่มนั้นย่อมมีเยาวชนรวมอยู่ด้วย ซึ่งผลที่ตามมาคือการเลียนแบบขนาดสื่อตนเอง ซึ่งแน่นอนย่อมจะกลายเป็นปัญหาอื่นตามมา เช่น ปัญหาท้องก่อนวัยอันควรนั่นเอง เราผู้ซึ่งเป็นชาวพุทธเราจึงต้องมีวิธีการที่จะช่วยลด และป้องกันค่านิยมผิดๆ เหล่านี้ให้หมดไปจากสังคมออนไลน์ เพื่อที่จะเป็นการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาอย่างมีคุณภาพและช่วยเสริมสร้างการพัฒนาสังคมโซเชียลของชาวพุทธให้ดียิ่งขึ้นไป

คำสำคัญ : การแก้ปัญหา , สังคมโซเชียล , พระพุทธศาสนา.

Abstract

In the current era, the development of Thailand is to step into the medieval era 4.0 or innovation development there himself. Whether it be in the field of innovation in agriculture. Production in the industrial sectors, but also in terms of social development, which as of now, the society, the largest and most wide border, is known as the social world social celebrities. But in an ever-growing group of people who are still waiting the opportunity exploited by people who do not know or not adaptation of the modern, developed by the scam. Fraud using various methods, or with certain people who claim the freedom in the world, social action, what is pornographic material published public population in that group have included youth, which held come is to mimic the size of media. that will become another problem, such as stomach problems, premature celebrities. We, who are Buddhists, so we need to have a way to help reduce and prevent these misguided belief values from social networks. To foster the development and enhance the quality of social development social of Buddhists, even better.

Keywords: problem solving, social sympathizers, Buddhism.

บทนำ

หากเปรียบเทียบรูปแบบของสังคมในยุคสมัยก่อนกับปัจจุบันนั้นต่างก็มีสิ่งที่มีความคล้ายคลึงกันและแตกต่างกันปะปนกันอยู่โดยสิ่งที่มีความคล้ายคลึงกันก็คือนิยามการรวมกลุ่มกันเพื่อพบปะ ติดต่อสื่อสาร ปฏิสัมพันธ์กันในรูปแบบต่างๆ แต่สิ่งที่สังคมในยุคปัจจุบันนี้มีความแตกต่างจากสังคมในยุคก่อนก็คือ สังคมในยุคปัจจุบันนี้ไม่มี

กรอบจำกัดในเรื่องของระยะทางในการติดต่อ พบปะพูดคุย และปฏิสัมพันธ์กันนั่นเอง เพราะในปัจจุบันนั้นสังคมที่ใหญ่ที่สุด เปิดกว้างที่สุด เข้าถึงได้ง่ายที่สุดนั้น ไม่ได้อยู่ในโลกแห่งความจริงอีกต่อไป หากแต่ได้ย้ายไปอยู่ในโลกเสมือนจริงหรือที่เรียกกันในยุคนี้ว่า “โลกโซเซียล”

ในโลกโซเซียลนั้นเราสามารถที่จะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและสื่อต่างๆได้อย่างง่ายดาย ไม่เพียงแค่นั้นผู้ใช้งานยังสามารถที่จะ “สร้าง” พื้นที่ส่วนตัวของเราขึ้นได้โดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของขอบเขตและขนาดพื้นที่ได้อย่างสะดวก รวดเร็วและยังสามารถเปิดให้บุคคลอื่นๆเข้ามาเยี่ยมชมผลงาน หรือสื่อต่างๆที่ผู้ใช้เป็นผู้สร้างสรรค์ขึ้นมาได้อีกด้วย ไปจนถึงกระทั่ง สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาเรียนรู้โดยที่ไม่จำเป็นต้องออกไปยังสถานที่จริง หรือสามารถที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ประชุม ไปจนถึงการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นการรวมกลุ่มกันเพื่อช่วยเหลือสังคม ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ผู้ตกทุกข์ได้ยาก สัตว์ต่างๆหรือแม้กระทั่งจัดตั้งแหล่งซื้อขายสินค้ากันหรือที่เรียกกันว่า Online market ที่นับวันการทำธุรกรรมค้าขายแบบนี้จะยังมีความแพร่หลายและพัฒนาอย่งยวดและรวดเร็ว ซึ่งต่างจากในยุคสมัยก่อนที่การค้าขายจำเป็นที่จะต้องมีหน้าร้าน และสถานที่จำหน่ายจริง ต้องมีการโฆษณาทางสื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ แต่ในยุคสมัยนี้สิ่งต่างๆ ที่เคยทำมาแทบจะหมดความจำเป็นอีกต่อไป จากการมีหน้าร้านก็กลายเป็นการทำโกดังเพื่อเก็บสินค้า จากที่ต้องมีการซื้อพื้นที่สื่อเพื่อโฆษกก็กลายเป็นการทำเว็บไซต์ แฟนเพจ หรือเว็บบล็อกขึ้นมาเพื่อทำการโปรโมทสินค้าและบริการของตัวเองแทน ซึ่งจะเห็นได้ว่าลูกค้ามักจะซื้อสินค้าจากร้านค้ามีช่องทางหลากหลายให้ลูกค้าได้เลือก เช่น ทางออนไลน์ ทางแคตตาล็อก ทางโทรศัพท์ หรือแม้แต่โมบายแอป (Mobile App) ขึ้นกับว่าจริตหรือพฤติกรรมของแต่ละคนสะดวกช่องทางไหน ซึ่งจะเห็นได้ว่าการสอบถามรายละเอียดสินค้าซื้อสินค้าในปัจจุบัน ลูกค้าแทบจะไม่โทรศัพท์เพื่อสอบถามเลย แต่ใช้วิธีการพูดคุยผ่านแอปพลิเคชัน เช่นไลน์แทน และจ่ายเงินผ่าน Mobile เป็นหลัก ซึ่งการมีช่องทางที่หลากหลายไม่เพียงแต่เป็นทางเลือกให้ลูกค้าตัดสินใจซื้อเท่านั้น แต่ยังเป็นช่องทางที่หลากหลายในการทำการตลาด และได้รับการบอกต่อไปยังลูกค้ากลุ่มใหม่ๆ อีกด้วย (DEMETER ICT, ออนไลน์) นอกจากนี้ในเรื่องของการใช้จ่ายก็เปลี่ยนไปด้วย จากในสมัยก่อนนั้นการใช้จ่ายซื้อของทั่วไปก็จะใช้วิธีการจ่ายเงินสดหรือถ้ามีฐานะขึ้นมาน้อยก็จ่ายด้วยบัตรเครดิต และถ้าต้องการส่งสินค้าหรือซื้อสินค้าข้ามพื้นที่ การจ่ายเงินก็ต้องกระทำการทางธนาคารหรือเคาเตอร์ผู้ให้บริการทางการเงินเพียงวิธีเดียว แต่ในปัจจุบันนี้การใช้จ่ายเงินเริ่มเปลี่ยนไปการใช้จ่ายเงินสดนั้นยังสามารถพบเห็นได้ทั่วไป แต่สิ่งที่เพิ่มเข้ามาก็คือการใช้จ่ายเงินหรือทำธุรกรรมการเงินผ่านทางอินเทอร์เน็ตหรือผ่านทางโมบายแอปพลิเคชันมีเพิ่มมากขึ้น และเริ่มที่จะมีการนำเอาวิธีจ่ายเงินผ่านทางโมบายแอปพลิเคชันเข้ามาใช้งานในภาคธุรกิจกันอีกด้วย เช่นการชำระเงินผ่านคิวอาร์โค้ด หรือ QR Code Payment ที่แบงก์ชาติอนุญาตในครั้งนี้เป็น “คิวอาร์โค้ดมาตรฐานสากล” ที่ แบงก์ชาติ ร่วมกับ 5 บัตรเครดิตยักษ์ใหญ่วิซ่า มาสเตอร์ เจซีบี ยูเนียนเพย์ และอเมริกันเอ็กซ์เพรส พัฒนาขึ้นมาใช้ในประเทศไทยโดยเฉพาะ เรียกว่า Thai QR Code Payment เพื่อใช้ชำระเงินผ่าน Mobile Application ของธนาคารและสถาบันการเงินต่างๆแทนเงินสด เพื่อไปสู่ “สังคมไร้เงินสด” ในอนาคต บริการชำระเงินผ่านคิวอาร์โค้ด ที่แบงก์ชาติ อนุญาตให้ 5 ธนาคารใหญ่ในครั้งนี้เป็น คิวอาร์โค้ดที่ใช้ชำระเงินในระบบพร้อมเพย์เท่านั้น ใครไม่มีบัญชีพร้อมเพย์ก็ใช้บริการนี้ไม่ได้ ส่วน บัตรเครดิตยังไม่ได้รับอนุญาตให้ชำระเงินผ่านคิวอาร์โค้ด ต้องผ่านสนามทดสอบแพลตฟอร์มของแบงก์ชาติเสียก่อน ลูกค้าที่ใช้บริการ “พร้อมเพย์” อยู่แล้วสามารถใช้คิวอาร์โค้ดชำระเงินได้เลย ด้วยการด้วยการสแกนคิวอาร์โค้ดที่อยู่ในร้านค้าที่ให้บริการ ก็ชำระเงินค่าสินค้าและบริการได้ทันที ระบบจะไปหักเงินจากบัญชีของผู้ซื้อผ่านระบบพร้อมเพย์ แล้วไปเข้าบัญชีของผู้ขายทันทีเหมือนกัน (ลม เปลี่ยนทิศ, ออนไลน์) รวมไปถึงการนำเสนอสื่อในรูปแบบต่างๆไม่ว่าจะจากสำนักข่าว จากเดิมนั้นเราจะสามารถติดตามข่าวสารและสื่อต่างๆ ผ่านทางหนังสือพิมพ์ นิตยสาร สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ และทางสัญญาณวิทยุและโทรทัศน์เท่านั้น แต่ในยุคปัจจุบัน การนำเสนอข่าวสารนั้นกลับเพิ่มช่องทางการนำเสนอมากขึ้น สามารถรับชมและย้อนดูรายการ

ย้อนหลังได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ผ่านทางอินเทอร์เน็ต และอุปกรณ์สื่อสารอื่นๆ ไปจนถึงในเรื่องของการรับชมความบันเทิงต่างๆ ซึ่งเรายังสามารถรับชมข่าวหรือเหตุการณ์สดได้ทันทีอีกด้วย

ปัญหาที่เกิดจากเทคโนโลยีในปัจจุบัน

แน่นอนที่ว่าเทคโนโลยีทำให้เกิดความสะดวกและการพัฒนาในหลายๆด้าน แต่เมื่อมีด้านดีก็ย่อมมีด้านที่ไม่ดีเช่นกัน ดังเช่นปัญหาที่เกิดมาจากเทคโนโลยีภายในโลกโซเชียลนั้นอย่างที่เราหลายๆคนทราบว่าเป็นสังคมที่เปิดกว้าง ซึ่งผู้ใช้นั้นสามารถที่จะสร้างตัวตนของตนเองเป็นแบบไหนก็ได้ และใช้ทุกวิธีต่างๆนาๆเพื่อที่จะได้มาซึ่งจำนวนของแฟนคลับและผู้ติดตาม เช่นการนำเสนอสื่อ เนื้อหา ความรู้ และเทคนิคใหม่ๆที่น่าสนใจ แต่ในทางกลับกันก็ยังมีผู้ใช้อีกส่วนหนึ่งที่ใช่วิธีเปิดเผยเรื่อร้ายไปจนถึงการขโมยสิ่งต่างๆที่ไม่เหมาะสมไม่ควรเพื่อแลกกับการได้รับความชอบจากผู้เผยแพร่สื่อ หรือการสร้างตัวตนสมมุติขึ้นเพื่อไปหลอกลวงผู้อื่นให้หลงเชื่อ หรือยกยอก ฉ้อโกงเอาทรัพย์สินของผู้อื่นมา ซึ่งการกระทำที่ไต่ถ้อยอย่างมาในข้างต้นนั้นเป็นสิ่งที่สวนทางกับจริยธรรมอันดีที่คนในสังคมควรจะปฏิบัติไปแทบทั้งสิ้น

แม้ว่าเทคโนโลยีหรือวิทยการนั้นจะมีประโยชน์มีประโยชน์มากมาย ทั้งในด้านการอำนวยความสะดวกให้กับชีวิตของมนุษย์ หรือช่วยพัฒนาด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การแพทย์ การศึกษา และอีกมากมาย แต่ไม่เพียงก่อให้เกิดประโยชน์เท่านั้น เทคโนโลยีและวิทยาการต่าง ๆ เหล่านั้นก็ยังก่อให้เกิดปัญหาตามมาเช่นกัน ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจและการศึกษา โดยสืบเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากในโลกของการติดต่อสื่อสารที่ไร้พรมแดนอาจทำให้ข้อมูลสารสนเทศที่นั้นมีเนื้อหาที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม แต่สิ่งเหล่านี้ต่างก็เป็นดาบสองคมเช่นกัน ถ้าเกิดเทคโนโลยีหรือวิทยการนั้นถูกใช้โดยคนที่ไม่มี ความเชี่ยวชาญ หรือวัตถุประสงค์ร้าย และตัวอย่างปัญหาที่สำคัญๆของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่เหมาะสม นั้นก็มีอยู่หลัก ๆ ดังนี้

ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจฉบับที่ 3,285 วันที่ 6-9 ส.ค. 2560 รายงานว่า นางสาวศุภณัฐ วาญภาพ ผู้อำนวยการ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) หรือ เอ็ตด้า เปิดเผยกับ “ฐานเศรษฐกิจ” ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นบนโลกออนไลน์ มีการเติบโตเพิ่มขึ้นตามจำนวนผู้ใช้ ล่าสุด ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนปัญหาออนไลน์ 1212 OCC ได้รับเรื่องร้องเรียนตั้งแต่วันที่ 1 ส.ค. 2559 จนถึง วันที่ 30 มิ.ย. 2560 จำนวน 21,744 เรื่อง เฉลี่ย 1,977 เรื่อง/เดือน หรือ 66 เรื่อง/วัน โดยเป็นการร้องเรียนผ่าน 3 ช่องทาง คือ โทรศัพท์ คิดเป็นสัดส่วน 72.29%, อีเมล คิดเป็นสัดส่วน 26.80% และเว็บไซต์-โมบาย-แอปพลิเคชัน 0.91%สำหรับประเภทปัญหาที่มีการร้องเรียนเข้ามามากที่สุด คือ เว็บไซต์ผิดกฎหมาย จำนวน 14,646 เรื่อง คิดเป็นสัดส่วน 78.49% เฉพาะเดือน มิ.ย. 2560 มีอัตราเพิ่มขึ้นจากเดือน พ.ค. 2560 ประมาณ 9.65% (ประเภทย่อย แบ่งเป็นให้คำปรึกษา 41.23%, เนื้อหาหมิ่นฯ 32.11% และเนื้อหาอนาจาร 9.84%) รองลงมาเป็น และให้คำปรึกษา 18.87%) (หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ, ออนไลน์) ปัญหาการซื้อ-ขายทางออนไลน์ จำนวน 6,559 เรื่อง คิดเป็นสัดส่วน 35.15% เฉพาะเดือน มิ.ย. มีอัตราเพิ่มขึ้นจากเดือน พ.ค. 2560 ประมาณ 9.52% (ประเภทย่อย แบ่งเป็น เรื่องอื่น ๆ 57.26%, การไม่ได้รับสินค้า (หลอกลวง) 21.34% (หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ, ออนไลน์)ตลอดจนถึงการลักลอบใช้ข้อมูลบัตรเครดิตเพื่อประโยชน์ทางธุรกรรมการเงินของตน การขโมยข้อมูลลับของทางรัฐบาลเพื่อการเผยแพร่หรือนำไปขาย การลักลอบเข้าระบบของผู้อื่นเพื่อบิดเบือน เปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสาร ส่วนในด้านการแก้ไขป้องกันนั้น อาจทำได้โดยการเปลี่ยนแปลงรหัสผ่าน การเข้าระบบเป็นประจำสม่ำเสมอ ไม่นำข้อมูลสำคัญๆเก็บไว้ในระบบ ไม่ดาวโหลดไฟล์น่าสงสัย เป็นต้น ปัญหาที่เด้กกล่าวมานั้นเมื่อไม่มีการควบคุมและจัดการปัญหาดังที่ได้กล่าวมา สิ่งที่จะตามมาก็คือวัฒนธรรมการเลียนแบบจากกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่เกิดมาในช่วงของการเติบโตของทางเทคโนโลยีและสังคมโซเชียลเป็นไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งสิ่งที่คนกลุ่มดังกล่าวจะเลียนแบบย่อมจะไม่ใช้สิ่งที่ดีแน่นอนและก็จะกลายเป็นปัญหาสังคมที่ยากจะแก้ไขต่อมาอีกด้วย และหากปล่อยทิ้งไว้ให้เป็นปัญหาต่อไปกลุ่มคนที่คอยสร้างปัญหาก็จะยิ่งกลายเป็นตัวบ่อนทำลายสังคม

เป็นวงกว้างต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ดังนั้นปัญหาที่กล่าวมานี้จึงเป็นสิ่งที่ควรเร่งหาทางควบคุมและแก้ไขอย่างเร่งด่วนอย่างยิ่ง

โดยสรุปแล้วการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันนั้นเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเพื่อให้ทันต่อความต้องการของมนุษย์ทุกคน และในยุคปัจจุบัน ระยะเวลาตั้งแต่เดิมคืออุปสรรคสำคัญในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันกลับไม่เป็นอุปสรรคอีกต่อไป ทำให้แต่ละคนในแต่ละสังคมต่างเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้มากยิ่งขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็มาพร้อมกับปัญหามากมาย ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับว่าผู้ใช้เทคโนโลยีดังกล่าวจะใช้เพื่อวัตถุประสงค์ใด หากรู้จักใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในทางสร้างสรรค์และรู้เท่าทัน ย่อมส่งผลให้บุคคลในสังคมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อันจะส่งผลให้ประเทศชาติเจริญยิ่งขึ้นไปอีกด้วย (Minmin Z. ออนไลน์) แต่จะต้องทำอย่างไรเพื่อไม่ให้ปัญหาที่กล่าวมาและปัญหาใหม่ๆเกิดขึ้นกับสังคมของเราอีก นี่คือสิ่งที่ต้องรับคิดและพิจารณาเพื่อหาทางแก้ไขโดยด่วน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาที่กระจายเป็นวงกว้างต่อไป

การแก้ไขปัญหาดังกล่าวในอดีต-ปัจจุบัน

เมื่อโซเชียลเน็ตเวิร์กเข้ามามีบทบาทกับชีวิตมนุษย์ทุกรูปแบบ ทั้งด้านชีวิตส่วนตัวและการทำงาน รวมไปถึงการติดต่อในเชิงธุรกิจ ทำให้ในปัจจุบัน อัตราการเติบโตของสังคมโซเชียลนั้นเพิ่มสูงมากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดปัญหาการใช้โซเชียลเกินขนาดนั้นเพิ่มขึ้นตามมา ซึ่ง "ดร.ภัทรวรรณ ประสานพานิช" อาจารย์ประจำสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า เมื่อเส้นแบ่งการใช้โซเชียลเน็ตเวิร์กกระหว่างการทำงานกับส่วนตัวเบลอลงไปเรื่อย ๆ บรรดาองค์กรต่าง ๆ จึงต้องให้ความสำคัญและแก้ปัญหาอย่างเข้าใจ เพื่อสร้างความสมดุลในการออกกฎระเบียบในการใช้งานที่ไม่กระทบกับลดประสิทธิภาพในการทำงาน ควบคู่ไปกับการใช้งานอินเทอร์เน็ตในระดับที่องค์กรควบคุมได้ ขณะที่การแก้ปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตหรือแท็บเล็ตในเวลางานหัวหน้างานควรใช้การประเมินประสิทธิภาพในการทำงาน และ Productivity มากกว่า ไม่ควรด่วนตัดสินใจเลิกจ้างในทันทีเมื่อพบปัญหานี้ การที่พนักงานใช้โซเชียลเน็ตเวิร์กพูดคุยเรื่องภายในองค์กร เสี่ยงต่อการที่ข้อมูลความลับจะรั่วไหล สร้างความเสียหายต่อองค์กรได้ ทางแก้จึงควรสร้างแพลตฟอร์มเฉพาะสำหรับคุยเรื่องในองค์กร และสร้างกลไกควบคุมจากคนภายในองค์กรด้วยกันเอง ดีกว่าใช้กลไกควบคุมจากส่วนกลาง เช่น อาจจะมีปุ่มสำหรับให้ลบหรือรายงานเมื่อมีคนในองค์กรโพสต์ในสิ่งที่ไม่เหมาะสม ไม่ดีต่อองค์กร ซึ่งจะช่วยให้องค์กรจัดการปัญหานี้ได้ง่ายขึ้น ขณะที่อาจารย์ประจำสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์กล่าวเสริมว่าแต่ละองค์กรต้องมีการวางกรอบความรับผิดชอบของพนักงานตามความร้ายแรงของกระทำ หากทำให้ระบบภายในองค์กรต้องติดไวรัส หรือมัลแวร์ จนถูกขโมยข้อมูลของบริษัทออกไป โดยมีต้นเหตุจากการใช้งานโซเชียลเน็ตเวิร์ก ด้าน "ดร.สรณันท์" กล่าวว่า แม้แนวทางวางกลไกให้ผู้ใช้งานโครงข่ายขององค์กรจะเป็นสิ่งสำคัญ แต่ยังไม่มีประสิทธิภาพดีพอ หากไม่ดูแลระบบคอมพิวเตอร์ทั้งหมดให้เท่าทันภัยคุกคามทางไซเบอร์อยู่ตลอดเวลาด้วย (หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ, ออนไลน์)

อย่างที่เรารับกันคืออยู่แล้วว่าสังคมของไทยเรานั้นประกอบด้วยกลุ่มคนที่มีความหลากหลาย ทั้งในเรื่องของ เชื้อชาติ วัฒนธรรม ภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี และศาสนา แต่ทุกคนก็อาศัยอยู่ร่วมกันได้อย่างปรองดอง ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน คอยช่วยเหลือกัน ซึ่งสิ่งที่เราได้พบเห็นในสังคมที่กล่าวมานั้นเราก็จะสามารถพบเห็นได้ในสังคมออนไลน์หรือที่เรียกกันว่าโลกโซเชียลด้วยเช่นกัน สิ่งเหมือนกันระหว่างสังคมในชีวิตจริงกับสังคมในโลกเสมือนจริงนั่นก็คือ ทุกคนอยู่ได้โดยที่มิกฎหมายคอยควบคุมไว้ไม่ให้เกิดการกระทบกระทั่ง เอาไรต์เอาเปรียบ หรือทำตัวเป็นมิฉฉาชีพ แต่สิ่งที่ทำให้สังคมในโลกเสมือนจริงนั้นแตกต่างไปจากสังคมในชีวิตจริงนั่นก็คือความเร็วและการเข้าถึงข้อมูลต่างๆโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ และการที่ทุกคนสามารถสร้างตัวตนของตนเองขึ้นมาในโลกเสมือนจริงได้อย่างไม่มีข้อจำกัดนั่นเอง ซึ่งในกรณีหลังนี้เปรียบได้ดังดาบสองคม ซึ่งข้อดีก็คือเราสามารถที่จะ “ซ่อน” หรือ “ปกปิด” ข้อมูลส่วนตัวของเราเพื่อป้องกันการถูกล่วงละเมิดความเป็นส่วนตัวของเราได้ แต่เมื่อมีข้อดีก็ย่อมมีข้อเสียด้วยสิ่งที่ว่า

สังคมในโลกเสมือนจริงหรือที่เรียกกันว่าโซเชียลนั้นทุกคนสามารถที่จะสร้างหรือปกปิดตัวตนของตนเองอย่างไรก็ได้ จะไม่เปิดเผยข้อมูลหรือสร้างข้อมูลปลอมขึ้นมาจนเปรียบเสมือนดั่งดารานักแสดงก็สามารถทำได้ทั้งสิ้น และในส่วนนี้เองที่คนบางกลุ่มนำเอาช่องโหว่ตรงนี้มาใช้ในการประกอบมิจฉาชีพ ไม่ว่าจะเป็นการหลอกลวงเพื่อหวังในทรัพย์สินหรือล่อลวงบุคคลเพื่อกระทำความผิด และด้วยความอิสระในการสร้างและปกปิดตัวตนนี้เองที่ทำให้การดำเนินคดีต่างๆ เป็นไปอย่างล่าช้าและลำบาก ไม่เหมือนกับในสังคมจริงที่ทุกคนมีข้อมูลตรงกับของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นใบหน้า สถานที่อยู่อาศัย การใช้ชีวิตประจำวันทั่วไป ซึ่งถึงแม้ว่าหากมีการปลอมแปลงก็ยังสามารถสืบค้นและตรวจจับได้ง่ายกว่าการตามจับ”ตัวตน”ที่อยู่ในโลกออนไลน์

จากปัญหานี้ได้เคยมีการพยายามนำเอาแนวทางปฏิบัติต่างๆ มากมายนำเข้ามาปรับใช้เพื่อที่จะควบคุมไม่ให้เกิดปัญหาในโลกโซเชียลแต่ถึงกระนั้นแนวทางต่างๆ ที่นำมาปรับใช้นั้นก็ยังเป็นสิ่งที่ถูกต่อต้านจากคนในสังคมออนไลน์หรือโลกโซเชียลอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพราะเหตุผลอย่างหนึ่งก็คือ “กฎต่างๆ ที่ถูกนำมาใช้นั้นเป็นการจำกัดและบังคับรวมไปถึงการละเมิดความเป็นส่วนตัว” หรือด้วยเหตุผลที่ว่า “กฎและข้อบังคับที่ได้เอามาปรับใช้นั้นเก่าและไม่เข้ากับสภาพของการใช้ชีวิตและสังคมในยุคปัจจุบัน” ซึ่งหากจะมีการนำเอากฎและข้อบังคับที่เข้มงวดมา”บังคับ”ใช้อีกย่อมที่จะเกิดผลเสียมากกว่าเป็นผลดี แทนที่จะช่วยให้สังคมเกิดความระเบียบเรียบร้อยอาจจะกลายเป็นการสร้างกลุ่มที่ต่อต้านขึ้นมาแทน และแน่นอนที่ว่าในสังคมโซเชียลนั้นมันไม่ถูกจำกัดในเรื่องของพรมแดนระยะทาง เวลา และสถานที่ ดังนั้นเมื่อเกิดสิ่งที่เป็นประเด็นขึ้นมาก็จะกลายเป็นกระแสใหญ่ทันที ซึ่งบางทีมันก็ไม่ใช่ว่าสิ่งที่จะทำให้เกิดผลดีกับการพัฒนาสังคม และจะยิ่งทำให้ถูกบุคคลจากภายนอกมองว่าเป็นสังคมที่มีแต่ความรุนแรงแล้วจะมีวิธีการไหนที่จะช่วยให้สังคมในโลกเสมือนจริงหรือที่เราเรียกติดปากกันว่าโลกโซเชียลสามารถพัฒนาขึ้นให้กลายเป็นสังคมที่มีคุณภาพ ไม่มีการก่ออาชญากรรม ไม่มีการหลอกลวงได้ โดยที่คนในสังคมโซเชียลต่างพร้อมใจกันปฏิบัติตามโดยที่ไม่จำเป็นต้องไปบังคับหรือควบคุม จากคำถามนี้เราก็มาย้อนดูกันว่าสังคมของเรานั้นมีพื้นฐานแบบไหน แน่นอนที่ว่าสังคมของไทยส่วนใหญ่นั้นเป็นสังคมชาวพุทธที่มีขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามอยู่มากมาย รวมไปถึงคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่คอยขัดเกลาจิตใจอยู่ตลอดเวลา จากที่กล่าวมานี้หากเราสามารถทำให้คนในสังคมโซเชียลปฏิบัติตามได้ด้วยความเต็มใจแล้วนี้เราก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องนำเอากฎหมายขึ้นข้อบังคับที่เข้มงวดมาใช้ในสังคมโซเชียลได้อย่างแน่นอน แต่จะมีทางไหนบ้างที่เราจะสามารถนำเอาสิ่งที่กล่าวมานี้ไปไว้ในสังคมยุคใหม่อย่างสังคมโซเชียลได้

ก่อนอื่นเราก็ต้องมาดูก่อนว่า สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมโซเชียลนั้นมีสาเหตุมาจากอะไร ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่นั้นมักเกิดขึ้นกับกลุ่มเยาวชนเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เพราะปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมของวัยรุ่นไทยแสดงออกและพยายามเผยแพร่มากขึ้น มาจากการขยายตัวของสื่อโซเชียลมีเดียที่มีมากและเติบโตอย่างรวดเร็วกรอบทางวัฒนธรรมของสังคมไทยปัจจุบัน มีความหละหลวมมากขึ้นไม่เหมือนเมื่ออดีตที่กรอบตรงนี้จะคอยควบคุมพฤติกรรมคนในสังคมอยู่ แต่เมื่อการแสดงออกสมัยนี้มีความเป็นอิสระ ทำให้ความรู้สึกลอยลื่นที่อยู่ภายในถูกเปิดเผยออกมากลายเป็นความรุนแรง อย่างไรก็ตาม ปัญหาเหล่านี้มาจากสภาพปัจจุบันที่เด็กใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัวน้อยลงรวมกลุ่มกันมากขึ้น รับรู้สิ่งแวดล้อมนอกครอบครัวเร็วขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อวิถีคิด การใช้ชีวิต ภาวะทางอารมณ์ การยับยั้งชั่งใจ (หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์,ออนไลน์) หรือแม้กระทั่งเกิดมาจากปัญหาความยากจน ซึ่งสาเหตุที่กล่าวมานี้เองที่เป็นต้นเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นบ่อยในโลกของสังคมโซเชียล และแน่นอนว่าการที่จะนำเอาคำสอนของพุทธศาสนามาปรับใช้ทั้งได้นั้นถือเป็นสิ่งที่ดีและน่าสนใจ แต่อย่างลืมว่าความยากง่ายต่อการเข้าใจเนื้อหาของคำสอนทางพระพุทธศาสนาของแต่ละบุคคลนั้นมีไม่เท่ากัน หากสิ่งที่เรายัดเยียดให้เกินไปก็จะกลายเป็นการต่อต้านไปแทน ดังนั้นก็ต้องมาคิดว่าเราจะสามารถนำเอาหลักธรรมใดที่มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมโซเชียลและเป็นข้อปฏิบัติหรือคำสอนที่ทุกคนสามารถเข้าใจได้ง่ายมาปรับใช้นั้นเอง

วิเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหาสังคมโซเชียลเชิงพุทธ

ตามความคิดเห็นของผู้เขียน การนำเอาหลักของพุทธศาสนามาใช้ในการแก้ไขปัญหาสังคมในโลกออนไลน์ หรือที่เรียกกันว่าสังคมโซเชียลนั้น เป็นการเริ่มต้นที่ดี โดยเฉพาะหลักธรรมที่สอนให้รู้จักเกรงกลัวและละอายต่อการทำบาปอย่างเช่น “หิริโอตตัปปะ” โดย

หิริ หมายถึง ความละอายแก่ใจในการทำบาป

โอตตัปปะ หมายถึง ความสะดุ้งกลัวต่อผลแห่งบาป

ธรรมทั้งสองประการนี้ทรงแสดงว่าเป็น โลกपालธรรม คือธรรมที่รักษาคุ้มครองโลก คือหมู่มสัตว์ให้อยูรมต อกันอยางปกติสุขตามสมควร นอกจากจะเรียกว่าเป็นโลกपालธรรมแล้ว ยังถือว่าเป็น เทวธรรม คือธรรมที่จะสร้าง คนให้เป็นเทพบุตรเทพธิดาด้วยร่างกายที่เปรมนุษย์นี้เองหากเราสังเกตให้ดีจะพบว่า หิริโอตตัปปะ นั้นเป็นธรรมที่ เกิดขึ้นภายในใจของคนทุกคน ในลักษณะที่ค่อยเกิดขึ้นมาตามลำดับ จึงเรียกระบบสองประการนี้ว่า “มโนธรรม” คือ ธรรมที่เกิดขึ้นภายในจิตใจนั่นเอง

หิริ โอตตัปปะ เป็นมโนธรรมที่แยกไต่คนเรานั้นมีความแตกต่างจากสัตว์ ในด้านพฤติกรรมที่ปรากฏออกมาตามกาย วาจา เพราะใจประกอบด้วยความสำนึกอันมีหิริโอตตัปปะเป็นหลักยึดเหนี่ยวพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคลในสังคม โดยจะยึดหลักการไม่เบียดเบียนตนเองและคนอื่นให้เกิดความเดือดร้อน โดยเป็นความสำนึกที่เกิดขึ้นจากการยอมรับความสำคัญของตนเอง สังคม เจื่อนใจทางสังคม และศาสนาเป็นต้น เช่น "การพิจารณาถึงชาติตระกูล อายุ จิตใจที่เข้มแข็ง การศึกษา เสียสละจากคนอื่นความรู้สึกตำหนิตนเอง โทษทางบ้านเมือง การตกนรกหลังจากตาย เป็นต้น" ความรู้สึกสำนึกเหล่านี้จะค่อยๆ เกิดขึ้น เมื่อคนสำนึกเห็นถึงคุณค่า ความงดงาม อันเกิดขึ้นจากการมีความละอายแก่ใจ และความสะดุ้งกลัวต่อบาปและผลบาป (พระโสภณคณาภรณ์, 2522 ; 166-171) ดังนั้นสิ่งที่ทุกคน ที่เป็นผู้ใช้งานควรจะทำหรือระลึกถึงก็คือ

-รู้จักประมาณตน ไม่โอ้อวด หรืออวดอ้างตนเองเกินความเป็นจริง เช่นการอวดตนเองว่าเป็นผู้มีทักษะความรู้ ความสามารถ หรือมีหน้าที่การงานในตำแหน่งสูง เพื่อที่จะให้ผู้อื่นชื่นชมหรือยำเกรง รวมไปถึงเพื่อที่จะหลอกลวงเอาประโยชน์จากผู้อื่น

-รู้จักปล่อยวาง สิ่งไหนที่ไม่ใช่ของเราอย่าไปยึดติด เช่นชื่อเสียงจอมปลอมที่ตนเองได้มาจากการใช้วิธีผิดๆ ดังเช่นในโลกโซเชียลในปัจจุบัน ที่คำเรียกตัวเองว่าเป็น “เน็ตไอดอล” นั้นมีมากมายจนไม่รู้ว่อันไหนคือสิ่งที่สมควรเรียกว่าเป็น “เน็ตไอดอล” เพราะแต่ละคนนั้นต่างก็สรรหาวิธีการต่างๆ นานา ซึ่งหลายต่อหลายครั้งเป็นวิธีการที่ผิดต่อจริยธรรมและกฎหมายมาทำเพื่อที่จะให้ตัวเองเป็นที่ยอมรับในสังคม สิ่งทีกล่าวมานี้ควรที่จะรู้จักละอายและหยุดการทำพฤติกรรมแย่ๆ เหล่านี้

-รู้จักเกรงกลัวต่อการกระทำความผิด ไม่ว่าจะเป็นในสังคมทั่วไปหรือในสังคมออนไลน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการก่ออาชญากรรมในโลกโซเชียลนั้น ถึงแม้ว่าจะตามสืบยากแต่ก็ไม่ใช่ว่าจะทำได้เลย อีกทั้งโลกโซเชียลนั้นเป็นพื้นที่ที่สื่อและข้อมูลต่างๆ นั้นสามารถรับส่งได้ไวมากหากใครทำสิ่งไม่ดีไว้ก็จะกลายเป็นข่าวภายในระยะเวลาอันสั้น ใครก็ตามที่คิดจะกระทำความผิดนั้นก็ย่อมได้รับผลที่ตามมาอย่างแน่นอน

และหากสังเกตดูการใช้งานโซเชียลในต่างประเทศนั้นก็ได้มีการรวมกลุ่มและจัดตั้งชุมชนโดยนำหลักคำสอนของศาสนาของประเทศนั้นมาปรับใช้ด้วยเช่นกัน และยังสามารถนำเอาชุมชนในสังคมออนไลน์กลุ่มนั้นพัฒนาไปเป็นกลุ่มสังคมออนไลน์ที่มีคุณภาพได้ แต่หากทางเรานั้นต้องการที่จะนำเอาหลักการนั้นมาใช้ก็คงจะไม่ได้เพราะธรรมเนียมปฏิบัติ และสภาพสังคมของเราและของเขานั้นไม่เหมือนกัน รวมทั้งปัญหาและการจัดการก็มีความแตกต่างกัน ดังนั้นการนำเอาหลักธรรมของพุทธศาสนามาเป็นแนวทางในการสร้างสังคมโซเชียลในประเทศของเรานั้นจึงเป็นสิ่งที่สมควร เพราะคนไทยนั้นอยู่กับพุทธศาสนามานาน มีขนบธรรมเนียมประเพณี มีวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับ

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 4 “ศาสตร์พระราชากับการสร้างสังคมอุดมปัญญาในยุคไทยแลนด์ 4.0”

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2561 ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระพุทธศาสนา และยังมีการนำเอาหลักธรรมมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนในสังคมมาอย่างยาวนาน ซึ่งถ้าหากเรานำเอาหลักการดังกล่าวนี้มาใช้ในการสร้างรากฐานในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาสังคมโซเชียลของเราก็จะเป็นสิ่งที่ทุกคนนั้นสามารถที่จะปฏิบัติตามได้โดยไม่เกิดการต่อต้าน โดยอาจจะกระทำโดยวิธีการ เช่น

-เริ่มจากการสร้างสังคมที่ดีในสถาบันครอบครัว โดยให้ทุกคนในครอบครัวพูดคุย และเปิดใจรับฟังปัญหาของกันและกันมากขึ้น แน่ใจว่าเด็กวัยรุ่นกับผู้ใหญ่มีช่วงเวลาและอายุที่ห่างกัน แต่ถ้าต่างฝ่ายต่างเปิดใจให้กัน รับฟังกัน คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ก็จะเปรียบเสมือนตั้งเกราะป้องกันไม่ให้อบายมุขจากสังคมภายนอกเข้ามามีผลต่อคนในครอบครัว

-ในสถาบันทางศาสนาก็ต้องมีการให้ความรู้ในเรื่องของศีลธรรมและจริยธรรมอันดีตามคำสอนที่มีในพระพุทธศาสนา ซึ่งบางครั้งอาจจะต้องลดการทำพิธีกรรมลงบ้าง แต่ให้เน้นในเรื่องของการบรรยายธรรมและคอยให้คำแนะนำแก่ประชาชนในชุมชนเพิ่มมากขึ้นแทน เพราะวัดนั้นเปรียบได้กับหัวใจของชุมชน หากวัดสามารถขัดเกลาคนในชุมชนให้กลายเป็นคนดีมีจริยธรรมได้ ก็จะเป็นสังคมที่มีคุณภาพและมีความสุขได้เช่นกัน

- ในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา จากเดิมที่เน้นสอนแต่ความรู้ก็ต้องเพิ่มในส่วนของการสอนในด้านของจริยธรรมเข้าไปด้วย คนเก่งนั้นสามารถสร้างได้ แต่คนเก่งและดีนั้นสร้างได้ยาก แต่ก็ไม่ใช่ว่าจะไม่สามารถทำได้ เพียงแต่ต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวทางและเทคนิคการสอนโดยการเพิ่มการเรียนการสอนในภาควิชาทั่วไปควบคู่ไปกับการสอนหลักธรรมที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตให้แก่แก่นักเรียนและผู้ที่ศึกษาอยู่ รวมไปถึงครู อาจารย์ผู้สอนก็ต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่แก่นักเรียน ไม่ทำตัวผิดศีลธรรม มีจรรยาบรรณ และเคารพเทิดทูนในวิชาชีพของตน

ดังที่กล่าวมานี้การที่จะแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคมโซเชียลนั้นไม่ใช่สิ่งที่เป็นไปได้เสมอไป เพียงแต่ทุกๆ คนนั้นต้องช่วยกันคนละไม้คนละมือ ไม่ใช่แค่การทำเพื่อตัวเองเท่านั้น แต่ยังจะต้องเป็นการทำเพื่อคนรุ่นหลังและเพื่อให้เกิดสังคมที่มีคุณภาพต่อไป แน่ใจว่าเมื่อเริ่มต้นที่จะทำย่อมมีอุปสรรคเป็นธรรมดา แต่ถ้าหากว่าเราพยายามแล้วละก็ สิ่งที่เราจะได้อีกก็คือความสำเร็จและความภาคภูมิใจของเราที่ช่วยให้เกิดการพัฒนาสังคมให้น่าอยู่และมีความสุขนั่นเอง

เอกสารอ้างอิง

พระโสภณคณาภรณ์, **ตอบปัญหาทางพระพุทธศาสนา 2**, วัดบวรนิเวศวิหาร ราชวรวิหาร, พิมพ์เผยแพร่เพื่อเป

นพุทธศาสนบูชา และธรรมบรรณาการ (2522) ; 166-171

พระอธิการทิศเทพ ฐานโกโร, **พุทธธรรมกับการแก้ปัญหาความยากจนในสังคมไทย**, มจร. พุทธปัญญาปริทรรศน์.

ฉบับที่ 1 (มกราคม 2560) : 6-8.

ฐานเศรษฐกิจ. (8 สิงหาคม 2560). “**โก่งท่วม ‘โซเชียล’ LIVE ลวงขายสนั่น**” ฐานเศรษฐกิจ. [ออนไลน์].

แหล่งที่มา : <http://www.thansettakij.com/content/191694> [17 ธันวาคม 2560]

ประชาชาติธุรกิจ. (2 มีนาคม 2559). “**การใช้ “โซเชียลเน็ตเวิร์ก” กรอบมาตรฐานใหม่ยุคสังคมก้มหน้า**”

ประชาชาติธุรกิจ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : https://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1456740547 [24 ธันวาคม 2560]

โพสต์ทูเดย์. (10 พฤษภาคม 2559). “**โซเชียลมีเดีย สื่อไร้สายมหันตภัยวัยรุ่น**” โพสต์ทูเดย์. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.posttoday.com/analysis/report/430928> [19 พฤศจิกายน 2560]

ลม เปลี่ยนทิศ. (17 พฤศจิกายน 2560). “**สังคมไร้เงินสดไทยเริ่มแล้ว**” ไทยรัฐ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.thairath.co.th/content/1128290> [17 ธันวาคม 2560]

DEMETER ICT. (22 พฤศจิกายน 2560). “การตลาดยุคใหม่ด้วยโมบายแอป (Mobile App)” DEMETER ICT.

[ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.dmit.co.th/th/blog/2017/11/22/mobile-app-marketing/> [15 ธันวาคม 2560]

Minmin Z. (5 สิงหาคม 2556). “ปัญหาที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ” ICT FOR LIFE. [ออนไลน์].

แหล่งที่มา : <http://nanthikornsk39.blogspot.com/2013/08/blog-post.html> [17 พฤศจิกายน 2560]